

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων
από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της
Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των
Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ Α' ΜΟΝΑΔΑΣ **έτους 2014**

Το έτος 2014 η «Αρχή», η οποία συστάθηκε με το ν. 3932/2011 (ΦΕΚ49Α), λειτούργησε με Πρόεδρο τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Παναγιώτη Νικολούδη και αναπληρωτή τον επίσης Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Γεώργιο Παντελή.

Α) ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Το 2014 αναλήφθηκαν σημαντικές πρωτοβουλίες ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου για θέματα αντιμετώπισης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίες πρόκειται να ολοκληρωθούν εντός του τρέχοντος τριμήνου με την ολοκλήρωση των διαδικασιών ψήφισης της 4^{ης} σχετικής Κοινοτικής Οδηγίας και του νέου Κανονισμού, αναφορικά με τις πληροφορίες που οφείλουν να συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών.

Η βασική θέση της εν λόγω οδηγίας διαμορφώνεται από την αντίληψη του διεθνούς χαρακτήρα των φαινομένων της νομιμοποίησης εγκληματικών εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ως εκ τούτου από την ανάγκη εναρμόνισης του κειμένου της με άλλες διεθνείς συστάσεις και δεσμεύσεις. Υπό το πρίσμα αυτό η 4^η Οδηγία αποτελεί, σε μεγάλο βαθμό, μια πρόταση ευθυγράμμισης της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας με τις αναθεωρημένες «40 Συστάσεις της FATF» και σε πολλές περιπτώσεις επί το αυστηρότερο. Το κεντρικό στοιχείο, που εγκαινιάζεται με την 4^η Οδηγία και διαπνέει το σύνολο του κειμένου της, είναι πρωτίστως μεθοδολογικού χαρακτήρα και σχετίζεται με την αντιμετώπιση των φαινομένων νομιμοποίησης εγκληματικών εσόδων, επί τη βάση εκτίμησης και ανάλυσης κινδύνου τόσο

σε εθνικό όσο και σε υπερεθνικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, η θεμελιακή υποχρέωση που θέτει η 4^η Οδηγία, είναι η υιοθέτηση ενός συστήματος αξιολόγησης κινδύνου ενεργειών που σκοπούν στο ξέπλυμα χρήματος από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τις αρμόδιες Αρχές, με απώτερη επιδίωξη τη διαμόρφωση μιας εθνικής πολιτικής χαρτογράφησης των εν λόγω κινδύνων. Προς αυτή την κατεύθυνση οι διατάξεις της 4^{ης} Οδηγίας εισηγούνται μια σειρά από μέτρα, τα οποία αποβλέπουν:

- Στην ποινικοποίηση των φορολογικών παραβάσεων και στην ένταξή τους μεταξύ των βασικών αδικημάτων
- Στην ενεργοποίηση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού ταυτοποίησης των πραγματικών δικαιούχων των εταιρειών, κυρίως μέσω της δημιουργίας κεντρικών μητρώων
- Στην επιβολή μέτρων δέουσας επιμέλειας στους εμπόρους αγαθών για αγοραπωλησίες άνω των 10.000€ και στους παρόχους υπηρεσιών στοιχηματισμού για συναλλαγές άνω των 2.000€
- Στην προσαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας αναλογικά με κριτήρια κινδύνου και στη διασφάλιση ότι τα μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας δεν εκλαμβάνονται ως πλήρη απαλλαγή από τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη
- Στην επέκταση των διατάξεων, που αφορούν στα Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα (PEPs), ώστε να περιλαμβάνονται σε αυτά και τα ημεδαπά καθώς και εκείνα που εργάζονται σε διεθνείς οργανισμούς
- Στην ενίσχυση τόσο του ανεξάρτητου αλλά και αυτόνομου πλέον ρόλου των FIUs καθώς και της διεθνούς συνεργασίας, προβλέποντας στενότερη συνεργασία μεταξύ των FIUs και των αρμοδίων Αρχών.

Αναφορικά με το νέο Κανονισμό, για τις πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών, αυτές αφορούν πλέον όχι μόνο στον πληρωτή αλλά και στο δικαιούχο, συμπεριλαμβάνοντας διατάξεις για τους ενδιάμεσους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

B) ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1. Η Μονάδα Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, η οποία μέχρι το 2010 εθεωρείτο από τους αξιολογητές «προβληματική» εξελίχθηκε σταδιακά σ' έναν **άκρως αποτελεσματικό μηχανισμό**, του οποίου η στρατηγική και η μεθοδολογία χαρακτηρίζονται απ' όλους τους διεθνείς φορείς (FATF, OASE κ.λ.π) ως **παράδειγμα προς μίμηση (best practice)**.

Είναι μάλιστα αξιοσημείωτο ότι μας ζητήθηκε, εκ μέρους του ΟΑΣΕ, να δεχθούμε αντιπροσωπείες από αντίστοιχους φορείς ξένων χωρών, προκειμένου να τους παρέχουμε τεχνογνωσία σχετικά με τη δομή, τον τρόπο λειτουργίας της Μονάδας, την ακολουθούμενη στρατηγική και τις εφαρμοζόμενες τεχνικές.

Πράγματι, εντός του 2014 και υπό την αιγίδα του ΟΑΣΕ πάντοτε, επισκέφθηκαν τη χώρα μας και τη Μονάδα μας αντιπροσωπείες από τρεις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και από μέρους μας τους παρεσχέθη πλήρης ενημέρωση.

2. Από πλευράς νομοθετικού πλαισίου, θεωρούμε ότι το υφιστάμενο είναι περισσότερο από ικανοποιητικό, αφού η νομοθεσία μας προβλέπει ήδη και ρυθμίζει τα περισσότερα από τα ζητήματα τα οποία διαλαμβάνονται στην αναφερθείσα παραπάνω 4^η Οδηγία, πριν αυτή να ισχύσει.